

Praktische zaken regelen

Door praktische zaken in jouw laatste levensfase op tijd te regelen kun je ervoor zorgen dat de dingen gaan zoals jij wilt. Het kan je ook rust geven.

Poster Praktische zaken regelen in de palliatieve fase

ZAKEN REGELEN

Door praktische zaken in jouw laatste levensfase op tijd te regelen kun je ervoor zorgen dat de dingen gaan zoals jij wilt. Het kan je ook rust geven. Je kunt het alleen regelen, maar je kunt het ook samen met je partner, kinderen of vrienden regelen. Heb je hulp nodig? Bespreek dit dan met een zorgverlener.

Wanneer?
Vaak wil je de praktische dingen regelen voordat je komt te overlijden. Het is belangrijk dingen te regelen op het moment dat dit voor jou goed voelt, maar stel het niet te lang uit. Anders heb je misschien niet genoeg energie meer.

AFSCHEID

- WAT VOOR UITVAART WIL IK?
- WIL IK MIJN KUNST ZELF ONTWERPEN?
- WIL IK EEN AANPENKEN ACHTERLATEN?
-

GELDZAKEN

- ZIJN MIJN GELDZAKEN GARAGEELD?
- HOE WIL IK MIJN UITVAART BETAALD? → HEB IK EEN VERZEKERING?
- WIE KRIJGT MIJN ERVENIS? → HEB IK EEN TESTAMENT?
-

DIGITAAL

- PAS IK MIJN SOCIALE MEDIA AAN?
- WANNEER EN HOE WIL IK MIJN WACHTWOORDEN AANBIJEN?
- WIE VERWIJPERT MIJN SOCIALE MEDIA?
- AAN WIE LAAT IK MIJN DIGITALE NAAMTELIJF?
-

MEDISCH

- WELKE BEHANDELINGEN WIL IK WEL OF NIET?
- HEB IK MIJN WILLEN MET IEMAND BEPREDEN?
- BEN IK GERECHTIGD ALS ORGANDONOR?
- MAG IEMAND NA MIJN DOOD MIJN HEDERIG DASTIER INZIE?
-

Deze infographic is mogelijk gemaakt door het Nationaal Programma Palliatieve Zorg & End-of-Life. Vraag: Elisabeth, Christel, Marj. Verspreid op: Maart 2025

over palliatieve zorg Carend

Op deze poster lees je meer over welke praktische zaken je kunt regelen. Klik op de afbeelding om het groter te zien.

Je wilt waarschijnlijk verschillende zaken regelen voordat je gaat overlijden. Denk bijvoorbeeld aan:

- geldzaken regelen
- een testament of codicil opstellen
- opschrijven wat je wel en niet wilt in de laatste fase van je leven
- bedenken waar je wilt sterven
- zeggen/opschrijven wat je wensen zijn voor je uitvaart
- zorgen dat je gegevens van internet gehaald kunnen worden

Wanneer regelen?

Sommige mensen willen alles graag snel regelen. Anderen willen er liever mee wachten of weten niet hoe ze het aan moeten pakken.

Wachten is begrijpelijk, maar stel het niet te lang uit. Anders heb je er misschien geen energie meer voor. Heb je advies of hulp nodig? Bespreek dit dan met je (huis)arts of [maatschappelijk werker](#). Of vraag andere mensen om je te helpen.

Geldzaken voor als je gaat overlijden

Heb je een partner en/of kinderen, dan kan het rust geven als je weet dat je hen financieel goed achterlaat. Misschien moet je daar nog een aantal dingen voor regelen. Voor informatie, adviezen en tips kun je kijken op de website [Wijzer in geldzaken](#) of de website van het [Nibud](#). Je kunt ook hulp van een financieel adviseur vragen.

Inzage medisch dossier

Je wilt er misschien nog niet aan denken, maar het is belangrijk om te weten dat jouw naasten na jouw overlijden niet zomaar jouw medisch dossier mogen inkijken of opvragen. Eigenlijk mag een naaste jouw medisch dossier alléén inkijken als jij daar toestemming voor hebt gegeven én in uitzonderlijke gevallen. Wil je hier meer over weten, lees dan de [digitale folder Inzagerecht medisch dossier voor nabestaanden](#) van Patiëntenfederatie Nederland.

Testament en codicil

In een testament of codicil schrijf je op wat er na je dood met je eigendommen moet gebeuren.

Wat is een testament?

In een testament leg je vast aan wie je je geld en bezittingen nalaat. Als er geen testament is, dan regelt de wet wat er met jouw bezit gebeurt. Dan kan het bijvoorbeeld gebeuren dat je niet-geregistreerde partner niets erft, en alles naar je familie gaat.

Een testament regel je bij de notaris. Als je al een testament hebt, kan je het daar ook laten veranderen. In een testament kunnen ook wensen voor de uitvaart staan.

Heb je een partner en/of kinderen, dan is het aan te raden dat je partner ook een testament maakt.

Hier lees je wat de verschillen zijn.

Hoe maak je het?

- testament: met de notaris
- codicil: je schrijft het zelf, met de hand

Is het gratis?

- testament: nee*
- codicil: ja

* Je kunt eerst aan een paar notarissen vragen wat het kost om een nieuw testament te maken of een bestaand testament te veranderen.

Kan ik erin zetten wie mijn spullen* erven?

- testament: ja
- codicil: ja

* Zoals je meubels, sieraden, kunst en andere dingen.

Kan ik erin zetten wie mijn geld erven?

- testament: ja
- codicil: nee

Kan ik erin zetten hoe mijn uitvaart geregeld moet worden?

- testament: ja
- codicil: ja

Kan ik erin zetten wie mijn executeur* is?

- testament: ja
- codicil: nee

* De [executeur](#) is degene die zorgt dat alles precies gebeurt zoals jij het in je testament hebt gezet. Je mag in je testament een executeur aanwijzen, maar hij of zij hoeft dat niet te accepteren. Het is verstandig om eerst te vragen of hij/zij die taak wil uitvoeren.

Is het geldig voor de wet?

- testament: ja, je ondertekent het testament bij de notaris
- codicil: ja, er moet wel een datum op staan, en je handtekening

Handige links

- voor een [testament](#)
- voor een [codicil](#)

Mijn levenseinde: wat wil ik?

Je kunt bespreken en opschrijven wat je wel en niet wilt in de laatste dagen/weken van je leven. Bijvoorbeeld welke behandelingen je wel of juist niet wilt en wie je wettelijk vertegenwoordiger is. Zo bepaal jij zelf welke zorg je tijdens de laatste fase van je leven krijgt. Een wilsverklaring is hierbij belangrijk

Sommige mensen willen graag thuis sterven, anderen kiezen bijvoorbeeld voor een [hospice](#). Het is belangrijk om met je naasten, je huisarts en/of de thuiszorg te praten over wat jij wilt en wat de mogelijkheden zijn.

Lees meer in:

- [Praten over het levenseinde: wat wil ik?](#)
- [Wil ik wel of niet behandeld worden?](#)
- [Individueel \(proactief\) zorgplan](#)
- [Wel of niet reanimeren](#)
- [Waar wil ik sterven?](#)

Uitvaart regelen

Misschien wil je je eigen uitvaart (of een deel daarvan) regelen. Dan kun je contact opnemen met een uitvaartondernemer. Je kunt je wensen ook bespreken met je naasten. Als je wilt, kan je je wensen vastleggen in je testament of codicil. Lees ook: [Wat kan ik regelen voor mijn eigen uitvaart?](#)

Wat kost een uitvaart?

De kosten van een begrafenis of crematie verschillen. Volgens het [Nibud](#) moet je denken aan gemiddeld € 7500. Kosten die bijvoorbeeld betaald moeten worden zijn de uitvaartverzorger, de rouwkaarten en de plechtigheid. Een crematie is doorgaans goedkoper dan een begrafenis.

Mijn gegevens op internet

Bijna iedereen laat een 'spoor' na op internet: misschien zit je op Facebook of Twitter, ben je klant van een online winkel of heb je een abonnement op een digitale krant. Al die accounts en abonnementen zijn je digitale nalatenschap.

Voor nabestaanden is het een hele klus om jouw gegevens weg te halen van internet. Je kunt zelf voor je overlijden een aantal zaken regelen waardoor dit straks voor je nabestaanden makkelijker is.

[DELA](#) heeft een handige checklist die je hierbij kan helpen, maar je kunt ook kijken op de website van [Notaris.nl](#).